

SF

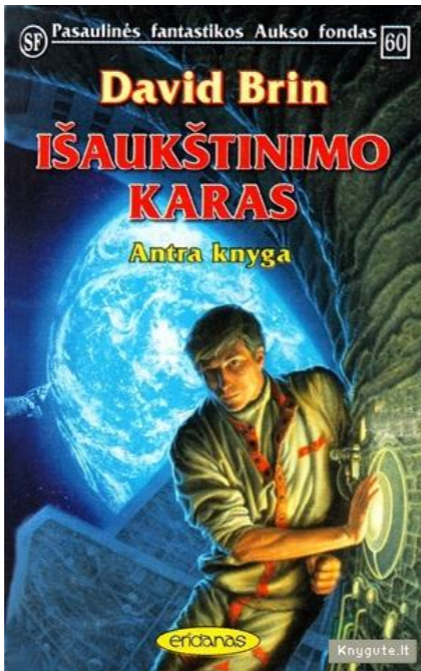
Pasaulinės fantastikos Aukso fondas

60

David Brin

IŠAUKŠTINIMO KARAS

Antra knyga

David Brin
IŠAUKŠTINIMO KARAS,
ANTRA KNYGA

Mokslinis fantastinis romanas

Žiaurus karas siaučia Garte, tolimoje
planetoje, kurią žmonija nuomoja iš
Penkių Galaktikų Civilizacijos.

Galingasis ateivių gubru klanas iš visų
jėgų stengiasi sunaikinti žmones bei jų
klientus.

Pragaištis neišvengiama. Nebent
žemiečiams padėtų jų sąjungininkai
timbriniai ir tenaniai...

Iš anglų kalbos vertė ANITA KAPOČIŪTĖ

Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"

60 tomas. Serija įkurta 1990 m.

David Brin - THE UPLIFT WAR

NewYork, Bantam.books, 1995

Copyright © by David Brin, 1987

Cover art copyright © by Michael Whelan, 1990

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 1996

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2012

KETVIRTOJI DALIS

IŠDAVIKAI

*Nekaltink gamtos, savo užduotį ji atliko;
Tu gi atlik savąją.*

JOHN MILTON. "PRARASTAS ROJUS"

50. Vyriausybė tremtyje

Pasiuntinys susivyniojęs į antklodę sėdėjo ant sofos Pasitarimų Kambario kamputyje ir sriūbčiojo iš puodelio karštą garuojančią sriubą. Kai kada jaunasis šimis suvirpėdavo, bet jis atrodė kur kas labiau išsekęs nei sušalęs. Drėgnas jo kailis vis dar styrojo sulipusiais kuokštais - plaukdamas lediniu vandeniu, šimis įveikė paskutinįjį pavojingos savo kelionės etapą.

Tikras stebuklas, kad jis išvis sugebėjo čionai atkakti, pagalvojo Megana Onigl, žvelgdama į jį. Mes juk išsiuntėme į krantą tiek šnipų bei žvalgybinių grupių, aprūpintų pačia geriausia įranga - ir nė viena gyva dvasia negrįžo. O šis mažylis šimis ima ir pasiekia mus, plaukdamas menku, iš nupjautų medžių suręstu plaustu su rankų darbo brezento bure!

Ir dar atgabena man žinią nuo sūnaus.

Megana dar sykį nusišluostė akis, prisiminusi pirmuosius pasiuntinio žodžius, kuriuos jis pasakė praplaukęs paskutiniąją atkarpą tarp požeminių urvų ir pagaliau pasiekęs jų tvirtovę giliai po salomis.

- Kapitonas Oniglas siunčia savo geriausius link... linkėjimus, mem.

Jis išsitraukė paketą, susuktą į olio medžio sultyse išmirkytą ir dėl to atsparią drėgmei medžiagą, įteikė jai - ir tik tada susmuko ant medikų rankų.

Laiškas iš Roberto, galvojo ji, negalėdama atsistebėti. Jis gyvas. Jis laisvėje. Padeda vadovauti armijai... Ji pati nežinojo, ar ši mintis kelia jai džiaugsmą, ar baimingą virpulį.

Žinoma, ji galėjo šituo didžiutis. Ko gero, šiuo metu Robertas buvo vienintelis laisvas suaugęs žmogus visame Garto paviršiuje. O jo "armija" tebuvo ne kas kita, kaip apdriskusi gauja beždžionių partizanų - bet, šiaip ar taip, jiems pavyko pasiekti kur kas daugiau, nei jos taip kruopščiai išsaugotiems oficialiosios planetos milicijos likučiams.

Jei Robertas ir privertė motiną didžiutis juo, tai neką mažiau ir nustebino. Nejaugi berniu-

kas turi košės daugiau, nei ji kada nors įtarė? O gal nepritekliai jį užgrūdino?

Galbūt jis kur kas daugiau paveldėjo iš savo tėvo, nei aš norėjau pripažinti.

Žvaigždėlaivio pilotas Semas Teneisas pasirodydavo Garte maždaug kartą per penkerius metus. Jis buvo vienas iš trijų Meganos vyrų kosmonautų. Kiekvienas jų prabūdavo namie ne ilgiau kaip keletą mėnesių - ir beveik niekad tuo pačiu metu, kaip du kiti, - o po to vėl išskrisdavo. Galbūt kitos femės išvis nebūtų galėjusios šitaip gyventi, tačiau tokia padėtis visiškai patenkino kosmonautus ir atitiko politikės, karjeros siekiančios moters poreikius. Semas Teneisas buvo vienintelis iš šio trejeto, padovanojęs Meganai vaiką.

Aš juk niekada nenorėjau, kad mano sūnus užaugtų didvyriu, ūmai suprato ji. Nors ir dažnai jį kritikuodavau, bet iš tiesų niekada nenorėjau, kad jis būtų panašus į Semą.

Jei Robertas nebūtų toks sumanus, dabar jam, ko gero, negrėstų joks pavojus - būtų saugiai internuotas salose drauge su visais kitais žmonėmis. Jis valkiotųsi su draugais, tenkindamas plebojiškus savo pomėgius, užuot įsivėlęs į beviltišką, beprasmišką kovą su galingu, neįveikiamu priešu.

Vis dėlto, bandė ramintis ji, laiške jis tikriausiai viską smarkiai persūdė.

Į kairę nuo jos vis garsiau skambėjo nuostabos šūksniai. Vyriausybė tremtyje kruopščiai nagrinėjo laišką, parašytą ant medžio žievės savos gamybos rašalu.

- Tai šunsnukiai! - nesusilaikė neišsiplūdęs pulkininkas Miltempas. - Tai šit kaip jie visada sužinodavo, kur mes esame, šit kaip suosdavo, ką mes ketiname daryti, dar mums net nesuspėjus pradėti!

Megana prisislinko arčiau stalo.

- Prašau jus, pulkininke, pateikite išvadas.

Milčempas dirstelėjo į ją. Stuomeningas raudonskruostis milicijos karininkas tol purtė kelis prirašytus lapus, kol kažkas susiprato juos iš jo atimti.

- Optinis pluoštas! - suriko jis.

Megana papurtė galvą.

- Atsiprašau?

Tieji juos pripumpavo! Kiekvienas mažiausias laidelis, telefono kabelis, komunikacijų linija... kiekvienas planetoje esantis smulkiausias elektronikos prietaisas - visi jie tapo išdaviškais! Visi jie rezonuoja ir atspindi tikimybių bangą, kurią transliuoja ir priiminėja prakeik-

tieji paukštyčiai! - Pulkininkas Milčempas net paspringo, apsiputojęs iš pykčio. Jis apsisuko ir nuėjo sau.

Matyt, Meganos apstulbimas aiškiai atsispindėjo jos veide.

- Galbūt aš galėčiau jums paaiškinti, madam Koordinatorė, prašneko Džonas Kailas, aukštaūgis vyras. Jo veidas buvo išgeltęs, mat didžiąją gyvenimo dalį Kailas praleido kosmose. Taikos metu Kailas dirbo vidinės sistemos civilinio freiterio kapitonu. Prekybinis jo laivas dalyvavo pasityčiojimu virtusiame mūšyje kosminėje erdvėje ir buvo vienas nedaugelio išlikusių - jeigu tik galima taip pasakyti. Perkrauta, apdaužyta "Esperansa" suspėjo vos keletą kartų lazeriu įgnybti gubru planetoidams, o jos liekanos per stebuklą pasiekė Helenijos Uostą vien todėl, kad priešas ne itin skubėjo įsitvirtinti visoje Gimelhajaus sistemoje. Laivelio kapitonas dabar tarnavo Meganos patarėju jūreivystės klausimais.

Kailas atrodė gerokai priblokštas.

- Madam Koordinatorė, jūs turbūt prisimenate, kokį pelningą sandėrį mes sudarėme... na, gi, jau prieš dvidešimtį metų dėl elektroninių ir fotoninių apsaugos priemonių fabriko statybos? Tai buvo puikiai įrengtas, vidutinio pajė-

gumo, visiškai automatizuotas fabrikėlis - pats tas tokiam nedideliame kolonijiniame pasaulyje kaip mūsų.

Megana linktelėjo.

- Tuo metu Koordinatoriumi buvo jūsų dėdė. Spėju, kad pirmoji jūsų prekybinė užduotis ir buvo užbaigti derybas ir atgabenti visą fabriko įrangą į Gartą.

Kailas linktelėjo. Jis atrodė baisiai nusiminęs.

- Vienas pagrindinių šio fabriko gaminių ir buvo optinis pluoštas. Kai kas jau tada tvirtino, jog sutartis su kvaku pernelyg palanki mums, kad joje neslypėtų kokie nors pikti kėsiai. Bet kas gi galėjo numanyti, kad jie turi omeny kažką panašaus į šitai? Ir dar tokioje tolimoje ateityje? Nejaugi vien dėl abejotinos galimybės, kad vieną gražią dieną tieji įsigeis...

Megana aiktelėjo.

- Kvaku! Juk jie yra...

- Gubru klientai. Taip, - Kailas linktelėjo. - Matyt, dar tada prakeiktieji paukštyčiai buvo numatę, jog kada nors gali įvykti kažkas panašaus...

Megana prisiminė, ką Utakaltingas kadaise bandė kalte įkalti jai į galvą. Galaktai, sakė jis, visada eina tolimais, aplinkiniais keliais.

Be to, jie kantrūs, kaip savo orbitomis skriejančios planetos.

Kažkas iš susirinkusiųjų atsikrenkštė. Tai buvo majoras Pratakultornas, kresnas, galingo sudėjimo žemiečių Jūrų pėstininkų karininkas. Jis pats ir nedidelis jo dalinys buvo vieninteliai profesionalūs kariškiai, likę gyvi po mūšio kosminėje erdvėje ir beviltiško mėginimo apginti Helenijos Uosto kosmodromą. Milčempas ir Kailas buvo atsargoje.

- Štai kas užvis blogiausia, madam Koordinatorė, - prašneko Pratakultornas. - Tame fabrike pagamintas optinis pluoštas naudojamas praktiškai visuose tiek kariniuose, tiek civiliniuose įrengimuose, kurie gaminami šioje planetoje. Jis buvo naudojamas ir beveik kiekvieno namo statyboje. Ar mes iš tiesų galime pasitikėti jūsų sūnaus pateiktomis žiniomis?

Megana vos negūžtelėjo pečiais, tačiau politiko instinktas laiku ją sutramdė. *Iš kurgi, vėlniai griebtu, aš galiu žinoti?* - pagalvojo ji *Juk to vaiko aš beveik visiškai nepažįstu...* Ji dirstelėjo į mažąjį šeną, kuris vos nepalydėjo galvos, gabendamas jai Roberto laišką. Ji niekada nebūtų pagalvojusi, kad Robertas gali kam nors įkvėpti šitokį atsidavimą.

Bene pavyduliauju? - pagalvojo ji.

Prašneko moteris - Jūros pėstininkų karininkė.

- Pranešimą pasirašė ir timbrinė Ataklena, - pastebėjo leitenante Lidija Mak Kju. Jaunoji karininkė perkreipė lūpas. - Galbūt tai galima laikyti antruoju patvirtinimu, - pridūrė ji.

- Prašau nepalaikyti nepagarba, Lidija, - atsakė majoras Pratakultornas, - bet toji timė visai dar vaikas.

- Ji - ambasadoriaus Utakaltingo dukterė! - griežtai pareiškė Kailas. - Be to, eksperimentuose dalyvavo ir keletas šių technikų.

Pratakultornas papurtė galvą.

- Vadinasi, išties kvalifikuotų liudininkų mes neturime.

Keletas pasitarimo dalyvių net išsižiojo. Vienintelė dalyvaujanti šimė Suzina Bemiškė išraudo ir nudūrė žvilgsnį į stalą. Tačiau Pratakultornas, regis, net nesuprato, kad jo pastaba galėjo ką nors įžeisti. Majoras niekada ir negarsėjo kaip taktiškiausias žmogus pasaulyje. Be to, jis juk Jūrų pėstininkas, priminė sau Megana. Šis dalinys visų karinių Žemės pajėgų tarpe buvo laikomas elitiniu, jame buvo vos keletas šimpanzių bei delfinų atstovų. Beje, Jūrų pėstininkais tarnaudavo beveik vien vyrai

- tai buvo paskutinytis senųjų laikų seksizmo bastionas.

Komandoras Kailas pasklaidė šiurkščius, ne-lygiai išpjautus Roberto pranešimo lapus.

- Vis dėlto, turėtumėte sutikti, majore, kad toks paaiškinimas skamba visai įtikėtina. Juo remdamiesi, galime suprasti, kas nuolatos mums trukdo, kodėl iki šiol taip ir nepavyko užmegzti jokio kontakto nei su salomis, nei su žemynu.

Po valandėlės majoras Pratakultornas linktelėjo.

- Taip, visai įtikėtina, sutinku. Tačiau visų pirma turėtume patys visa tai gerai ištirti, o ne skubotai reaguoti, tarsi tai būtų patvirtintas faktas.

- Kas jums yra, majore? - paklausė Kailas. - Labai nenorite skirtis su savo ugniasvaidžiais bei šautuvais? Jums nepatinka lankai ir strėlės?

Pratakultornas atsakė stulbinančiai ramiai:

- Nieko panašaus, ser, tiktai su sąlyga, kad ir priešas būtų panašiai ginkluotas. Visa bėda, kad taip toli gražu nėra.

Įsiviešpatavo tylą. Regis, niekas nebeturėjo ką pridurti. Pauzė užsibaigė, kai sugrįžo pulki-

ninkas Milčempas. Jis smarkiai pliaukštelėjo delnu į stalą.

- Šiaip ar taip, kokia prasmė laukti?

Megana suraukė antakius.

- Ką jūs turite omeny, pulkininke?

Milčempas užriaumojo.

- Turiu omeny, kad iš mūsų pajėgų, tūnančių čia, nėra visiškai jokios naudos! - suriko jis. - Visi mes čia palengva baigiame išsikraustyti iš proto! O galbūt kaip tik dabar, šią minutę, ir pati Žemė kovoja už savo gyvybę!

- Tokie dalykai kaip "šią minutę" tarpžvaigždinėje erdvėje neegzistuoja, - įsiterpė komandoras Kailas. - Vienalaikiškumas - tiktai mitas. Tokia koncepcija būdinga anglikui bei kitoms Žemės kalboms, bet...

- Ak, baikite su ta metafizika! - užsiplieskė Milčempas. - Dabar svarbu yra tai, kad mes vis dėlto galime pakenkti Žemės priešams! - jis paėmė iš medžio žievės išpjautus laiško lapus. - Partizanų dėka dabar jau žinome, kur yra dauguma pagrindinių antžeminių gubru bazių. Kad ir kokių žinių būtų prisilasioję paukštyčiai prakeiktoje savo Bibliotekoje, bet tai nepadės tiems sutrukdyti mums paleisti į juos savo sukamąsias raketas!

- Bet...

- Trejetą jų mes esame paslėpę - jos nebuvo panaudotos mūsųje kosminėje erdvėje, ir gubru net nenutuokia, kad mes išvis jas turime. Jeigu tie užtaisai įveikia netgi tandu - velniai parautų jų širdis su visomis septyniomis kameromis! - tuo labiau jų turėtų pakakti, kad ištaškytume antžeminius gubru įtvirtinimus!

- O kas iš viso to? - maloniai paklausė Lidija Mak Kju.

- Šiek tiek aplaužytume gubru snapus! Ambasadorius Utakaltingas yra sakęs, kad galaktiniuose karuose simbolių svarba labai didelė. Dabar gubru gali visiems paskelbti, kad mes iš viso nesipriešiname. Tačiau simbolinis, bet pakankamai skaudus smūgis aiškiai parodytų visoms Penkioms Galaktikoms, kad mes nesil eisime stumdami!

Megana Onigl pasitrynė nosies galiuką. Prašneko ji užsimerkusi.

- Man visuomet atrodė baisiai keista, kad mūsų protėvių, Amerikos indėnų, "lemiamo smūgio" koncepcija nebuvo užmiršta, kad jai atsirado vietos netgi hiperteknologinėse Galaktikose... - ji atsimerkė. - Žinoma, kada nors gali tekti griebtis ir to, jeigu nejstengsime su-

rasti kokio nors kito veiksmingo būdo.

- Bet, - tęsė ji, - neužmirškite, kad tas pats Utakaltingas ragino mus pasitelkti kantrybę, - ji papurtė galvą. - Būkite toks malonus, pulkininke Milčempai, atsisėskite. Klausykite visi. Aš visiškai neketinu vienu gaištu išseikvoti visas mūsų jėgas - ir dar simboliniam gestui. Mes nedarysime to bent jau tol, kol nepaaiškės, kad tai - vienintelis įmanomas būdas pasipriešinti okupantams.

Neužmirškite, kad beveik visi planetos žmonės yra paimti įkaitais ir kalinami salose, be to, jų gyvybės priklauso nuo gubru priešnuodžių dozių. Žemyne gi liko vargšeliai šimiai, vieni ir visais atžvilgiais apleisti.

Karininkai niauriai nunarino gaivas. Jie jaučiasi apvilti, pagalvojo Megana. Ir aš negaliu jų kaitinti.

Dar tada, kai virš galvų kybojo karo grėsmė, jie pradėjo planuoti būdus, kaip pasipriešinti okupacijai. Tačiau niekas nesitikėjo, kad susiklostys šitokia situacija. Galbūt tauta, turinti kur kas modernesnę Didžiąją Biblioteką ir kur kas geriau ją išstudijavusi, susipažinusi su įvairiausiomis karo meno paslaptimis, kurias žinojo tūkstantmetės Galaktų rasės - galbūt tokia tauta ir būtų geriau pasiruošusi....